

Sygn. akt IX Ka 577/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia SR del. Agata Makowska-Boniecka

Protokolant st. sekr. sądowy Magdalena Kaiser

przy udziale przedstawiciela (...) w T. J. K.

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2021 roku

sprawy **Z. K.** oskarżonego z art. 57 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 11 sierpnia 2021 roku sygn. akt II W 399/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w całości w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w T.) na rzecz radcy prawnego M. M. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IX Ka 577/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	o	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 sierpnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt II W 399/21

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

Granice zaskarżenia

Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w	

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Ustalenie faktów

Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

Ocena dowodów

Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzut obraży przepisów prawa materialnego tj. art. 57 § 1 kks poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, iż jednorazowe niezapłacenie podatku dochodowego od osób fizycznych w terminie spełnia znamię uporczywości opisane w art. 57 § 1 kks, podczas gdy z prawidłowej wykładni tego przepisu wynika, iż do przypisania odpowiedzialności za przedmiotowe wykroczenie konieczna jest wielokrotność zachowań sprawcy	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego, jako bezzasadna w stopniu oczywistym, nie zasługiwała na uwzględnienie.</p> <p>Nieskutecznie wywodził skarżący, że zaskarżony wyrok, jako wydany z obrażą przepisów prawa materialnego, nie może się ostać.</p> <p>U podstaw sformułowanego przez skarżącego zarzutu obraży prawa materialnego legło błędne założenie, że znamię uporczywości wypełniać mogą jedynie sekwencyjne, powtarzające się zachowania, polegające na niepłaceniu podatku, natomiast jednorazowe zachowanie, polegające na braku zapłaty podatku w terminie w ogóle nie może być uznane za cechujące się wymaganą</p>		

dla bytu wykroczenia z art. 57 kks uporczywością.

W doktrynie i orzecznictwie dotychczas pojawiały się faktycznie dwa odmienne stanowiska w kwestii wykładni pojęcia uporczywości. To, któremu hołduje skarżący - z którego wynika, że na gruncie art. 57 kks chodzi o polegający na powtarzających się zaniechaniach czyn, którego naganność związana jest wyłącznie z samym faktem naruszenia obowiązku terminowego dokonania wpłaty podatku, a sposób postąpienia podatnika przy regulowaniu podatku jako zaległości podatkowej nie daje uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że jednorazowy brak zapłaty podatku cechował się uporczywością - spotkało się z krytyką i również w ocenie sądu odwoławczego nie zasługuje na aprobatę. Sąd Odwoławczy konsekwentnie stoi na stanowisku, że nie tylko powtarzające się, ale również i jednorazowe, długotrwałe opóźnienie w uregulowaniu podatku może być potraktowane jako niewpłacenie podatku w terminie cechujące się uporczywością, o ile tylko stanowi wyraz lekceważenia przez podatnika ciężącego na nim obowiązku podatkowego. Rzecz bowiem w tym, że ani sama wielokrotność zachowań, ani długotrwałość zaniechania w uregulowaniu podatku nie stanowią jeszcze o istnieniu znamienia uporczywości. Skoro – niezależnie od tego, o jaki podatek chodzi (płatny w ratach, czy jednorazowo), penalizowane jest jedynie uporczywe niepłacenie podatku w terminie, niezbędne jest ustalenie, czy w dacie płatności podatku, którego nie uiszczono w terminie, zaniechanie podatnika cechowało szczególne nastawienie,

stanowiące wyraz jego złej woli, aby wykluczyć, że nie mieliśmy do czynienia wyłącznie ze zwłoką w płatności nie wyrażającą bynajmniej zamiaru uporczywego niepłacenia podatku tylko spowodowaną, np. okolicznościami niezależnymi od niego. Dalsze - tj. po upływie terminu płatności - zaniechanie podatnika nie ma wprawdzie wpływu na stwierdzenie, czy doszło do naruszenia obowiązku wpłaty podatku w terminie, jednakże okoliczności zaistniałe po upływie terminu płatności, w tym dalszy stan zobowiązania podatkowego (czy zostało uiszczone i w jakim terminie), stanowią istotne przesłanki umożliwiające wyprowadzenie wniosków odnośnie elementów strony podmiotowej. W myśl reguł swobodnej oceny dowodów analiza okoliczności przedmiotowych stanowić może podstawę następczego wnioskowania o istnieniu okoliczności podmiotowych. Na gruncie wykroczenia z art. 57 kks oznacza to, że nie tylko okoliczności związane z zachowaniem się podatnika przed upływem terminu płatności, ale również analiza tego, w jaki sposób podatnik postępuje po jego upływie, pozwala na stwierdzenie, że miało miejsce coś więcej, niż „zwykłe” uchybienie terminowi płatności i brak zapłaty stanowił wyraz specyficznego, kierunkowego nastawienia podatnika w stosunku do podatku, z którym należy utożsamiać uporczywość.

Za przyjęciem takiego właśnie rozumienia pojęcia uporczywości na gruncie art. 57 kks jednoznacznie opowiedział się ostatecznie w postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r. Sąd Najwyższy. Po analizie argumentów podnoszonych

w dyskusji na temat rozumienia pojęcia uporczywości wskazał on, że nie można deprecjonować w tym kontekście zachowania podatnika po upływie terminu płatności i w zależności od poczynionych na gruncie konkretnej sprawy ustaleń faktycznych za cechujące się uporczywością może zostać uznane również jednorazowe, ale długotrwałe zaniechanie uregulowania podatku płatnego jednorazowo, o ile tylko ustalone okoliczności wskazują na istnienie złej woli po stronie podatnika.

Stwierdziwszy zgodnie z regułami swobodnej oceny, że zachowanie oskarżonego w związku z upływem terminu płatności podatku wskazywało na to, że brak zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za 2018 rok wynikał ze złej woli oskarżonego i stanowił wyraz jego negatywnego stosunku do ciążącego na nim obowiązku podatkowego, Sąd I instancji słusznie uznał go zatem za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks, które polega na uporczywym nieregulowaniu podatku w terminie.

Wniosek

# zasadny	
# częściowo zasadny	
# niezasadny	

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

3.2.	Zarzut niewspółmierności wysokości orzeczonej kary do wagi zarzucanego czynu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zastrzeżeń nie budziła również trafność rozstrzygnięcia o odpowiedzialności oskarżonego. Sąd Rejonowy, mając na uwadze kwotę uszczuplonego podatku, trafnie ocenił stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu i stopień jego zawinienia oraz oszacował jego możliwości płatnicze. Konieczności zapłaty grzywny w obiektywnie niewielkiej kwocie 1 000 zł - której wysokość z braku danych pozwalających na szczegółowe odtworzenie aktualnej sytuacji finansowej oskarżonego ustalono w dolnych dopuszczalnych przez prawo granicach - nie sposób uznać za stanowiącą nadmierną uciążliwość dla oskarżonego.		
Wniosek		
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
--	--------------------

4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 sierpnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt II W 399/21	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Sąd odwoławczy nie dopatrył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu, dlatego też jako słuszny utrzymany został on w mocy.	
Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II i III	<p>O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w oparciu o przepisy § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2016 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.</p> <p>Na podstawie art. 113 kks w zw. z art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk Sąd Odwoławczy zwolnił</p>

oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, albowiem przemawia za tym brak możliwości dokonania precyzyjnej oceny sytuacji materialnej oskarżonego, na którego nałożono zaskarżonym wyrokiem obciążenie finansowe wynikające z konieczności uiszczenia kary grzywny.

PODPIS